1. Vuoden Ressu 2009

Vuonna 2009 minut valittiin vuoden Ressuksi ja sain kunnian pitää puheen koulun oppilaille.

Hyvät Ressut, olen ylpeä saadessan seistä Suomen parhaan koulun oppilaiden edessä. Kirjoitin täältä ylioppilaaksi vuonna 1962. Keväällä -53 osallistuin pääsykokeisiin ja aloitin syksyllä syntymäpäivänäni syyskuun 1. oppikoulun B-linjalla. Se oli kielilinja, jonka pääkieli ranska alkoi ensimmäisellä, ruotsi toisella, saksa kolmannella ja englanti lukiossa.

Ressu oli silloin poikakoulu. Jokaisen koulu viikko alkoi aamuhartaudella tässä salissa. Laulunopettaja säesti virren uruilla ja joku opettajista piti puheen. Sitten marssittiin parijonossa takaisin luokkaan.

Lähin urheilukenttä oli Kaisaniemessa rautatieaseman takana. Siellä me pelasimme pesäpalloa. Urheilupäivä vietettiin Eläintarhan kentällä, jossa lajeina olivat juoksu, pituushyppy ja kuulantyönto. Talvella oli Laaksossa hiihtopäivä ja hiihtokilpailut.

Me ala-asteen kavereit odotimme innolla pääsyä lukioon, teinikuntaan ja teinihippoihin. Se tapahtui kuudennella luokalla 16-vuotiaana. 50-luvulla ei ollut tanssipaikkoja nuorille, piti olla täysi-ikäinen, eli 21. Diskoja, väri-TV:tä, kännykkää tai tietokonetta ei ollut vielä keksitty. Kotona oli tavallisesti yksi puhelin eteisen seinässä, mistä soitettiin ja vastattiin saapuviin puheluihin. Sen sijaan oli lauantaisin kouluhipat.

Eri koulujen teinikunnat järjestivät vuoron perään hipat, levittivät julisteet, painattivat pääsyliput, joita myyttiin kouluissa tai ovella ja tilasivat nimekkään tanssiorkesterin, joka veti väkeä. Minäkin olen ensimmäisiä kertoja vetänyt Ressun jumppasalissa. Pojat olivat vasemmalla seinällä ja tytöt oikealla. Kappaleitten välillä rivit vilkuilivat toisiaan, ja kun musiikki alkoi, pojat menivät hakemaan.

Poikakoululaisena sitä vähän arasteli tyttöjä. Tanssikoulu oli käyty 15-vuotiaana, ja jalkoja osattiin siirtää tahdissa, mutta siitä oli sirous kaukana. Ensimmäinen kysymys oli yleensä, mitä pidät bändistä, ja vastaus, oikein hyvä. Toinen kysymys oli, mentäisiinkö puhvettiin juomaan Jaffat, ja niin

2. mentiin. Sitten puhuttiin vähän aikaa ilmoista ja koulusta, ja erottiin.

Koluajoista tulee ensimmäisenä mieleen ranskanopettajamme Pikku-Eeva, jolla oli tapana istahtaa opettajanpöydän kulmalle ja heittää jalka toisen yli. Sillä hetkellä luokka hiljeni, kun kuului suhahdus nylonsukan hangetessa toiseen. Se oli hyvin ranskalaista ja eroottista. Sukkahousuja ei tuohon aikaan vielä ollut.

Ajan konservatiivisuutta kuvaa hyvin se kuinka me abiluokalla halusimme jonkin yhdistävän vaatekappaleen, emme teettäneet t-paitaa, vaan hankimme kaikille samanlaisen huopahatun. Koulussa kaikilla oli pikkutakki, kauluspaita ja suorat housut. Me olimme pieniä aikuisia, kun taas nykyään vaarit ovat vanhoja nuorukaisia, joilla on tennarit ja farkut.

Ikäraja ravintolaan oli 21 tai 24 vuotta ja piti olla kaulassa solmio. Tuhsin kaverin, jolla oli koulurepussa valkoisesta nylonpaidasta leikattu hartia-osa, jossa kaulukseen oli valmiiksi solmittu kravatti. Se oli kätevä vetää nopeasti päälle, jos halusi kaljalle.

Erääna syksy-iltana kun olin 18, oli kouluhipat Larussa, Lauttasaaren yhteiskoulussa. Ohjelmassa esiintyi kilpaileva lauluyhtye Kukonpojat (minä lauloin Nelosissa). Menin lähemmäs katsomaan. Lavan edessä seisoi joukko tyttöjä, jotka soittivat suutaan. Pienin heistä oli pahasuisin. Mutta hänellä oli myös tähtisilmät ja valloittavan valkoinen hymy.

Hain häntä tanssimaan. Tanssin jälkeen oli tapana mennä puhveltiin nauttimaan Jaffaa. Sinne vei hämärä käytävä, jossa yritin kömpelösti suudella häntä, mutta sain korvilleni. Tanssien jälkeen saatoin hänet sinisellä bussilla kotiin Etelä-Haagaan. Sitten soitin hänelle, teimme treffit ja menimme kävelemään. Siitä se alkoi, ja olemme vieläkin yhdessä.

Se oli ressulaista huoriso-elämää noin 50 vuotta sitten Viime vuosituhannella. Hän oli Sirpa, meillä on neljä poikaa, kolme tyttöä ja kahdeksan lastenlasta. Siitä kaikesta on jo aikaa, mutta on ihanaa olla edelleen nuori. Salvador Dalin mukaan tyhmää nuoressa sukupolvessa on se, että et enää itse kuulu siihen. Ja Albert Schweizer jatkaa:

3. Nuoruus ei ole elämän jakso,
se on henkinen tila.
Se on tahdon joustavuutta,
mielikuvituksen vireyttä,
tunteiden paloa,
rohkeuden voittoa arkuudesta,
seikkailunhalun voittoa toimettomuudesta.

Kukaan ei vanhene
elettyään joukon vuosia,
vain se vanhenee,
joka hylkää ihanteensa.

Vuosien saatossa iho rypistyy,
jos kadotat innon, rypistyy sielu.
Murheet, epäusko, itsetunnon puute,
pelko ja toivottomuus
ovat ne loppumattomat vuodet,
jotka köyristävät selän
ja vetävät hengen tomuun.

Seitsemänkymmentä tai seitsemäntoista,
jokaisen ihmisen sydämessä asuu
suuruuden kaipuu.
Olet yhtä nuori kuin elämänuskosi,
yhtä vanha kuin epäilysi,
yhtä nuori kuin toivosi,
yhtä vanha kuin alistuneisuutesi.

Niin kauan kuin
kauneuden, riemun,
rohkeuden ja suuruuden viestit,
maailman, ihmisyyden ja ikuisuuden
voima
tavoittavat sydämesi,
– niin kauan olet nuori.

(käännös Jukka Kuoppamäki)

Hyvät Ressut, pysykää nuorina!